

Szeged csak az egyetemmel együtt lehet sikeres

Beszélgetés Botka László polgármesterrel együttműködésről és egymásrautaltságról

Szeged legfontosabb értéke az egyetemvárosi rang – vallja a csongrádi megyeszékhelyen harmadik ciklusát kezdő polgármester, Botka László. A politikus szerint mindig akkor ment jól a városnak, amikor az egyetemnek is. Az önkormányzat felelőssége, hogy biztosítsa a megfelelő infrastruktúrát az egyetemistákkal együtt 200 ezer főre duzzadó városnak.

- Hamarabb lett képviselő, mint hogy diplomát szerzett volna a Szegedi Tudományegyetem jogelődje, a József Attila Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karán. Hogyan emlékszik alma materére?

- 1994 tavaszán választottak meg a szegediek országgyűlési képviselőnek. 21 évesen, har-

madéves joghallgatóként kerültem a Parlamentbe. Mondhatnánk: a fiatalság éveiből nekem csak három jutott, ugyanis a parlamenti munka nemcsak ismertséggel, hanem közéleti szerepléssel is járt. Ráadásul valamilyen érthetetlen okokból a Parlament nem Szegeden, hanem Budapesten székel, így a hét nagyobb részét a fővárosban töltöttem. Nap-

Botka László 21 évesen, harmadéves szegedi joghallgatóként került a Parlamentbe

pali tagozatos hallgató maradtam, de egyéni tanrenddel. Annak ellenére, hogy Budapesten dolgoztam, eszembe sem jutott, hogy emiatt átjelentkezzek egy fővárosi egyetemre.

- Miért a szegedi egyetemet választotta?

- A családom Szegedről származik.
2010. december 21

mazik, szüleim a Természettudományi Karon, kémia-fizika szakon, tanárként végeztek. A hetvenes évek elején megyei ösztöndíjjal Szolnok megyébe kerültek: ekkor indult a szolnoki vegyi szakközépiskola, mely a vegyiművek szakember-utánpótlását biztosította. Számomra teljesen természetes volt, hogy az egyetemi évekre „hazajövök” Szegedre.

– Ha kedvenc oktatóját kelle-ne megneveznie, ki lenne az?

– A jogi karon sok kiváló oktató tanított, nem szeretnék egyet kiemelni. A mai napig tartom velük a kapcsolatot, hiszen a jogi kar nagyon fontos intézménye Szeged városának. Ami nekem erőt adott, hogy polgármesterként közigazgatási, jogi ügyekben mindig tudtam kihez lehet fordulni. A különbség annyi, hogy míg korábban „jó napot kívánok, tanár úr!”-ral köszöntem, addig most „szervusz, tanár úr!”-ra váltottam.

– A Szegedi Tudományegyetem gazdasági erejével, méretével Szeged városhoz nagyon hasonló. Úgy tűnik, az utóbbi időben felgyorsult az együttműködés, mind látványosabb jeleit láthatjuk a fejlődésnek. Hogyan képzeli el Szeged és az egyetem jövőjét?

– Úgy szoktam fogalmazni – ami egyben a személetemet is tükrözi –, hogy az egyetem nem város a városban. Szeged egyetemi város – ami egyben az alapelvünk is. Legfontosabb értékünk az egyetemvárosi rang: Szeged súlyát, rangját, fejlődési lehetőségeit a Szegedi Tudományegyetem és az ott képződő tudás határozza meg. Elmondhatjuk: kilencven éve, hogy az egyetem és a város sorsa összefonódott. Mindig akkor ment jól a városnak, amikor az egyetemnek is, ebből következik: csak együtt és közösen tudunk fejlődni. Az elmúlt években kialakítottuk azt a szemléletet, hogy Szeged város minden egyetemi fejlesztést, beruházást saját érdekének tekint. Ha visszaemlékszünk 2006-ra, akkor érdemes megemlítenünk az egyik legnagyobb súlyú döntést, amit a város és az egyetem közösen megho-

zott: végigvittük az egészségügyi integrációt. Sokan fenntartásokkal fogadták az intézmények öszszevonását, de bebizonyosodott: míg korábban két egészségügyi intézményrendszer működött – a kétharmadot kitevő klinikai központ és a kórház, gyermekkórház és a rendelőintézetek egyharmadot jelentő együttese –, addig az integráció keretében az intézményegyetesek hatékonyabban, jobban biztosítják az ellátást. Az egyharmadnyi önkormányzati részt átadtuk az egyetemnek, fenntartásra. Ezzel megszüntettük a párhuzamosságokat, javítottuk a betegellátási rendszer színvonalát. Az eddigi négy évet elemezve kijelenthetjük: mind a város, mind az egyetem várakozásai teljesültek. Ha az integrált rendszer pénzügyi oldalát elemezzük, kiderül: Szeged város évente 100 millió forintot biztosít az egyetemnek egészségügyi fejlesztésre. Ezen túl az épülő klinikai központ 12 milliárd forintos beruházásához is aktívan hozzájárultunk: 750 millió forintból kiépítettük az építkezéshez, közlekedéshez szükséges infrastruktúrát. Természetesen az összes városfejlesztési projektünkben megjelenik a Szegedi Tudományegyetem: az universitas elképzeléseivel összhangban készítjük elő városrehabilitációinkat, építkezéseinket. Csak egy aktuális példát említenék: nagy örömmel vettük, hogy elkészült a Dugonics téri Rektori Hivatal épületének felújítása, mely Szegednek egy szimbolikus épülete. A kivitelezéssel párhuzamosan elkészítettük a Dugonics, Árpád tér, a teljes belváros városrehabilitációs pályázatát. Megvártuk, hogy az egyetem befejezze a beruházást, és a megújult épülethez immár méltó környezetet is biztosíthatunk. Azt kell, hogy mondjam: napi szintű a kapcsolat az egyetem vezetésével. Úgy látom, hogy óriási szemléletváltással az elmúlt években egyértelművé vált mind az egyetemi, mind a városi vezetés számára: csak közösen és együtt lehetünk sikeresek.

– Mit tud tenni Szeged azért, hogy az egyetemen végzett szakemberek a városban maradjanak?

„Szeged fejlődési lehetőségeit az egyetem határozza meg”

– Milyen, kölcsönösen előnyös programokat készítenek elő?

– Az, hogy egy városban milyen gazdasági fejlődés megy végbe, milyen iparágak számára lesz vonzó Szeged, nagyban függ attól, milyen munkaerőt képzünk, milyen iskolák találhatóak városunkban. Az Európai Unióban már nem lehet egyedi adókedvezményekkel csalogatni a vállalkozásokat: a beruházók az infrastruktúrát, a telephelyeket figyelik. Azonban a fizikai adottságon túl sokkal hangsúlyosabb, hogy az adott gazdasági tevékenységhez a szakemberek és azok utánpótlása biztosított-e. Szeged egy 170 ezer lakosú város, melyhez 30 ezer egyetemista is csatlakozik. Teljesen egyértelmű és világos, hogy egy ekkora város az évente kikerülő több ezer friss diplomásnak nem tud munkahelyet biztosítani: ugyanis ha ez így lenne, akkor minden település saját egyetemét szeretne. Városunk alapvető érdeke, hogy a Szegedi Tudományegyetem tradicionális képzési struktúrája és szervezete folyamatosan változzon: ugyanis a jogász-, orvos- és bölcsészképzés mellett egyelőre hiányzik a mérnökképzés. Egy egyetemi felmérés szerint a most végzők kétharmada a közszférában

képzeli el jövőjét, noha világos, hogy évente több ezer pedagógust nem tudunk foglalkoztatni. Támogatjuk, hogy olyan szakok jöjjenek létre, melyek közvetlen gazdasági előnyt jelentenek a városnak – legyen ez természettudományi vagy éppen műszaki képzésre alapuló.

Ösztöndíj

A szegedi önkormányzat évente 100 kiemelkedő tanulmányi eredményt elérő szegedi fiatalnak ad úgynevezett "városi ösztöndíjat". Az ösztöndíj 1999. óta létezik, jól tanuló, szegedi illetőségű, felsőoktatásban résztvevő, legalább másodéves, de 26. életévüket még be nem töltött hallgatók pályázhatnak rá. Az egyetemmel együttműködve ennek összege havi 10 ezer forint és a nyertes, 10 hónapon át, azaz egy tanévig kapja. Városunk is csatlakozott a "Bursa Hungarica" ösztöndíjhoz, ami a szociálisan hátrányos helyzetű hallgatóknak adható. 2010-ben 278 tanuló kapta és 15 millió forintot költöttünk rá. A "Bursa Hungarica" pályázataira mind középiskolások, mind felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, amennyiben szegedi lakosok és hátrányos szociális helyzetűek.

- Az elmúlt évek együttműködéséből milyen közös sikerek születtek?

- Büszkék vagyunk rá, hogy Magyarországon a vidéki városok között Szeged nyerte el a legtöbb európai uniós támogatást, amit három tényezőnek köszönhetünk. Jól szerepelt városunk önkormányzata, valamint a magyar felsőoktatási intézmények közül a Szegedi Tudományegyetemet tekinthetjük a legsikeresebb pályázónak. Bár szokás Szeged gazdaságát lekicsinyelni, ettől függetlenül tény, hogy közel ötszáz szegedi cég is sikeresen szerepelt az uniós kiírásokon. Örülök annak, hogy az egyetem új karokat épít, valamint a meglévőket felújítja. Számunkra kiemelten fontos, hogy az új klinikai központon túl új sürgősségi betegellátó osztály is létrejön. Joggal lehetünk büszkék az elmúlt évek sikereire. Napjainkban pedig egy történelmi jelentőségű lépés előtt állunk: az Európai Unió 2009 decemberében úgy döntött, hogy az egyik új tagállamba helyezi lézeres kutatóintézetét. Köznyelven ez a szuperlézer, az ELI program. A tervek szerint 65 milliárd forintból épül-

A polgármester rendszeres résztvevője az egyetem jeles eseményeinek

het meg ez az egyedi, lézerkutató-sokat támogató központ. Szeged város önkormányzata az egyetemmel közösen hozta létre az ELI.Hu Kft.-t amely a pályázatot elkészítette.

Az uniós törvényeknek megfelelően többségi tulajdont biztosítottunk a magyar államnak, egyértelmű, hogy immár Magyarország sikeréről is beszélhetünk. Nem véletlen, hogy városunkba kerülhet a szuperlézer: kutatóink évek óta kiemelkedő teljesítménnyel öregbítik Szeged és a Szegedi Tudományegyetem hírnevét. A pályázatot 2011 tavaszán kell Brüsszelnek benyújtani, bíznunk benne, hogy az ELI körüli kormányzati bizonytalanság mihamarabb szertefoszlik, és heteken belül aláírják a lézerközpont támogatási szerződését.

- Miként éli meg Szeged, hogy nem városszéli campusokban, hanem a belvárosban élnek az SZTE hallgatói?

- Számunkra rendkívül fontos a Szegeden élő mintegy 30 ezer egyetemista: jelenlétük meghatározó a kulturális programkínálatban, a sportlétesítményeink mű-

kódésében, de még a tömegközlekedés szervezésében is. Folyamatosan figyelembe vesszük az igényeiket, szegedieknek tekintjük őket. Nem véletlen, hogy a szegedi egyetemisták immár generációk óta szeretnek szegedi egyetemisták lenni. Városunk különlegessége, hogy nincs városzélei, elkülönített egyetemi campus: a belvárosi intézmények miatt az universitas hallgatói részei Szegednek.

A mi felelősségünk, hogy az egyetemistákkal együtt 200 ezer főre duzzadó városnak megfelelő infrastruktúrát biztosítsunk. Ehhez tartozik még, hogy a szegedi középiskolákba járó tanulók közel 50 százaléka nem szegedi. Már a közép fokú oktatásban is megjelenik Szeged vonzereje, amit a Szegedi Tudományegyetem tovább erősít. Hiszünk benne, hogy a magasabb oktatási színvonal segíti az egyetemre jelentkezőket –

ezért is oly népszerű Szeged és az SZTE.

– Ha visszakanyarodunk a 2006-os egészségügyi integrációhoz, valóban sikerről beszélhetünk?

– A törvényi felhatalmazás alapján az egészségügyi ellátásért a város a felelős. Ez azt jelenti, hogy Szeged város nevében és megbízásával egy ellátási szerződés keretében a Szegedi Tudományegyetem végzi a feladatot. Az egyetem minden évben beszámol az integráció folyamatáról és a város egészségügyi ellátásának helyzetéről: örömmel konstatáltuk, hogy a klinikum vezetője, Pál Attila professzor immár évek óta sorolja, hogy milyen, régóta halogatott fejlesztéseket sikerült véghezvinniük.

Az okok egyértelműek: korábban két párhuzamos rendszer

működött. Az integrációval hatékonyabbá vált a működés: több pénz maradt az ellátásra, a gyógyításra. Új ellátási formák, osztályok jöttek létre a megmaradt pénz miatt. Sajnos, mint tudjuk, az egészségügy finanszírozása ezer sebből vérzik, nem azt állítom, hogy a szegedi jól van finanszírozva, de abban a szakma is egyetért, hogy integráció nélkül sokkal nehezebb helyzetbe került volna a klinikai központ. Az ellátás színvonala pedig lényegesen javult.

– Harmadik polgármesteri ciklusát kezdte meg, milyen utat lát Szeged és az egyetem előtt?

– Nem működhet jó modellként, ha a város és az egyetem külön utakon akar járni. Csak a közös stratégia a célravezető. Napi szintű szakmai együttműködés kell, ugyanis az eredmények, sikerek nem jönnek maguktól. Azonban közös az örömünk, amikor egy beruházás, egy fejlesztés elkészül. A konfliktusok, viták eltűnnek – mindenki belátja megérte az erőfeszítésünk. Azt gondolom, nincs külön út, és az egyetem vezetése is így gondolja.

– A többi vidéki egyetemhez képest mitől erősebb a Szegedi Tudományegyetem?

– A rengeteg kiváló oktató és tanár is az egyetem hírnevét öregbíti. Nincs olyan egyetemi rangsor, összeállítás, amiben az SZTE ne szerepelne előkelő helyen. Ez is vonzza a diákokat, az elmúlt évek túlzott felsőoktatási expanziója ellenére – miszerint megháromszorozódott a hazai intézmények száma – is folyamatosan növekszik a szegedi egyetemre jelentkezők száma.

Ez annak tükrében is kiváló eredmény, hogy a demográfiai adatok a diákok számának a csökkenését vetítik előre. Ez a szakmaiság – a kiváló oktatói és kutatói teljesítmény – érdeme is. Ráadásul Szeged vonzereje is segíti az egyetemet: aki itt tanul, büszkén állítja, jó itt egyetemistának lenni.

■ Segesvári Csaba

„A város számára fontos az itt tanuló 30 ezer hallgató”